

SZOVJETUNIO

Moszkvában, a közoktatási minisztérium, a Szovjet Irószövetség egyetértésben, érkezelést hívott össze, melynek keretében megtárgyalták a középiskolai irodalmi tananyag kérdését. Az értekezleten írók, irodalomkritikusok, Tudományos Akadémia tanárai és munkársaik, oktatók és általában az Orosz Szövetségi Köztársaság vezető értelmiségie megbeszéltek a középiskolai diákok részére szánt legjobb tankönyv szerkesztésének a kérdését. Összegezve a vitákat és a véleményeket, Vizeszenszkij közoktatásiügyi miniszter hangsúlyozta, hogy tanulmányozni kell a szovjet irodalom alkotásait, mert az oktatók ezek ismeretével felfegyverezve fokozottabban fejleszthetik az ifjúságban a szovjet hazafiság és a nemzeti öntudat szel-lemét.

MAGYARORSZÁG

A „Forum” című folyóirattól, Veres Péter „Néhány szó a népi kulturmozgalmakhoz” című cikkéből idézet:
... A népi demokrácia és a szocializmus országában nem határási uton, nem rendletekkel, hanem a közösség belső meggyőződésével, a gondolkodás, a szemlélet és az izlés átforgalmazása útján, a táncban is rendet kell teremteni, az izlés, a közösségi szemérem rendjét. Ma már a pár évvel idősebb nemzedék nem tudja az éppen divatos amerikai táncokat, míg azelőtt az öregemberek is eljárták a lakodalomban az öregek és főzasszonyok táncát. Egy-egy embercsoport,

egyesület vagy pártszervezet élete akkor válik igazán bensőséges, ha minden tagja otthonosan mozog a közösség kulturájában, de még a szórakozásban is.

„Eppen ezért célszerű volna erre több gondot fordítani és a fémüvelt és izléstelen, csak a divatos majmolásra nevelő tanomesterek istencsapását meg kellene szüntetni és a gyermekeket még az óvodában és az iskolában, a saját népi dalainkkal, kultikus nemzeti és mozgalmi énekeinkkel együtt, meg kellene tanítani táncolni is. Nem csak a nehéz népi táncokra, mert azok nem mind alkalmasak a tömegek számára könnyű mulatságra, hanem az oly izéletes és egyszerű táncokra, amelyekkel minden férfi és nő otthonosan érzi magát bármely vidám emberi közösségben.”

„A táncok legyenek hát közügy és a sport mellett ez is megfér az iskolában...”

LENGYELORSZÁG

December 21-én — a lengyel munkáspártok egyesülését kimondó kongresszus határozata értelmében — Varsóban elhelyezték az alapkövét annak az emlékműnek, amelyet a Lengyelország felszabadításáért vívott harcokban elesett szovjet tisztek és katonák tiszteletére emelnek. Az ünnepélyes alkalom alkalmából jelen volt az egyesülés kongresszus küldöttsége, a lengyel helyettes hadügyminiszter, a lengyel tábornoki kar, a dolgozók számos küldöttsége, a Szovjetunió lengyelországi követe és katonai attaséja és sok más személyiség.

Ujabb 15 hallgató vesznek fel a kolozsvári Mezőgazdaságtudományi Intézet magyar karára

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Mezőgazdaságtudományi Intézet magyar nyelvű Növénytermesztési kara közli az érdekeltekkel, hogy a közoktatásiügyi minisztérium újabb 15 hallgató felvételét engedélyezte

az első évfolyamra. A felvétel a már letett felvételi vizsgán elért eredmény sorrendjében történik. Pótfelvételi vizsgát a minisztérium nem engedélyez.

GEORGI GULIA

Fordította: Szilágyi András

Kaukázusi tavasz

(21. le folytatás)

„Megcsináljuk! De valami másról akartam beszélni... Mi van a természet? Keszú? Erről mi a véleményed? Nem maradhatunk a pusztai igéretnél... Ezt megérted te is?”

Keszú szó nélkül megfogta Konstantin karját s magával húzta.

„Gyere, menjünk. Beszéljünk meg” — mondotta.

Kanyargó ösvényen ballagtak, mely eleinte lejtett, aztán újra hegyre vezetett. Olyan volt, mint hatalmas, sárga kigyó, amely ügykezett elrejtőzni a berekben.

„Érted, hogy miről van szó?” — mondotta Keszú izgaltan. „Furcsa bennem ez a gondolat a sziklával és nem hagy békét...”

Mikor a fronttól hazatértem, járnam a kerületnél. Ott folyton csak hatalmas aratásokról és a gazdag terméseredmények mestereiről beszéltek. Akkor eszembe jutott, hogy meg kell ezt Szá-kenben is gondolnunk és nem szabad itt sem a fenekünkön ülnünk. Ha a lábom nem romlott volna el, már ősszel belekezdtem volna.”

Az innen öt percre járótávolságra elterülő szikla már régóta Keszú egyik főgondja volt. Háború előtt mindent előkészített arra, hogy megludja: vajjon mi ér a szikla? A földbe- jós hivatalnok kéziratán nem hangzott neki békét. Különben a szikláról már a háború előtt sokat beszéltek; valaki azt mondta a kerület lapján és a kollektív gazdaság korábbi közhíráján akart fülhallani rajta. Aztán közbejött a háború, a sors mész- szel országokba vetette Keszút, a

kovács elesett a fronton és a szikéneknek a szikla nélkül is elég gondjuk volt... És mikor a fronttól visszatért, a gondolat a sziklával, újult erővel vert tanyát a fiatal emberben. A kocsi legfelső priccsén feküdt s ual- mában a vékony deszkából összeeszkábált mennyezetet bámulta. Alatta, fejüket összedug- va, tapasztalt katonák terefe- réltek. De ők sem a multól beszélgettek, hanem a jövőről. És Keszú is a jövőre gondolt. Eber- álmában otthon járt, a Kaukázus lábához közel, világosan látta a sziklát, hegyiben a görbe jával...

Keszú és Konstantin fejfej- meliét haladt a keskeny ösvé- nyen.

Mintha parancsra cselekedtek s egyszerre ugrottak át egy csermelyen, tisztára értek és a magas szürke szikla éppen elő- tük tornyosodott a magasba. Széleit bokrok kerelezték, csú- csán fácska nőtt, görbén, akár a palatáblán a kérdőjel.

Keszú mélyet lélegzett. Levette sapkáját s lesimította homlo- káról a haját.

„Hallgass rám” kezdte Keszú s összekövöként körül nézett. „Földünk rossz, nem sokkal kü- lonb a tenger homokjánál. Nagy- apánk és úkapánk minden erőt kizsároltak belőle. Ha emberi módon akartunk rajta élni, nagy- kig trágáznunk kell. De hon- nan vegyük a trágát? Ez a kérdés... Nincsenek sem ut- jáink, sem hidjaink, a másvidéki trágát repülőgépen kellene szállítani. Az én fejemben ál- landóan kísért a szikláról szóló történet. Ősünk nem hiába ne- vezték el iralmassá sziklájá-

nak... Mit gondolsz, mi lenne, ha a földet ezzel a sziklával szóránk tele?”
Konstantin félbeszakította: „Ezzel a kövel?”
„Miért kövel? Gondolom, meg kéne örömi... Talán egy állón? Hiszen nem közönséges szikláról van szó...”
Konstantin jelet helyett ki- húzott talpa alól két kődarabot. Egymáshoz kocogtatta őket és hitetlenkedve nézett Keszúra. Bizony nehéz dolog állón szé- zni az ilyen követ. Konstan- tin játszott a kövekkel, aztán a levegőbe hajította, nem törődve azzal, hogy esnek. Leporolta tenyerét és fölényesen megvere- gette Keszú vállát: „Nagyon he- vesvéru vagy, barátom.”
„Ez nem rendes válasz” felelte Keszú keményen és megropog- latott minden szót. „Van egy anyag, a szuperfoszfát, amely gyárakban állítanak elő. De azt, amit itt látsz, hogy úgy mon- djam, a jóisten készen adja. Ter- mészetesen foszforjának hívják.”
„Szavamra mondom, erről még senkitől sem hallottam” — vallotta be Konstantin.
„A ritkánunk vagy és a kol- lektív gazdaság elnökét is te képviseled. Tőled függ minden- Nikaula nem mutat jó példát. Túl lusta ahhoz, hogy akár az újját is megmozdítsa... Azt jó- vasolnám, hogy szervezeten fog- juk hozzá a dolgozhoz. Felőlj emberek, adj kordikat és mond meg az embereknek, mi- ről van szó. Ha az egész kollek- tív gazdaság részt vesz benne, sokkal könnyebb.” Keszú türel- lenül beszélt és kifejtette a köbány- munkálatának a formát.

Megszilárdul a dolgozó magyar tömegekkel a kapcsolat — fejlődik a nagybányai MNSz

Ki kell küszöbölni egyes tanárokat: Kasztalkoló időrekvízés a dolgozó nők tömegszervezésére kell tenni a RDNSz-el!

NAGYBÁNYA. (Kiküldött munka- társunktól) — A Gutin felől hífel- hőköt görget maga előtt a völgyben fekvő bányavárosra rontó metsződen hideg szél. A Magyar Népi Szövet- ség székházába benyitó férfiak meg- fagyott leheletük nyomát törlik le bajuszukról.

— Emelkedő a tagok száma — ál- lapítja meg egyikük.

A tisztújító választások eredménye a nagybányai MNSz szervezeti életé- ben is határozott fejlődés formájá- ban jelentkezik. Versenyben vannak egymással a kerületi szervezetek. A cél: ezer új taggal szaporítani a MNSz taglétszámát és bekapcsolni a szervezeti élet munkájába, aktívan dolgozó tagokká tenni mindazokat a dolgozó magyarokat, akik valamilyen oknál fogva eddig nem kapcsolódtak bele a MNSz munkájába.

HATÁROZOTT FEJLŐDÉS

Az új elnök: Szilágyi Mátyás, a Petrosani bányáuzem lakatos és hoz- zá hasonlóan a többi vezetőhelyi in- tulnyomórészben munkások, haladó szellemű értelmiségiek kezébe került — A tagdíjak kezdenek rendszeres befolyani — halljuk — a bányai dol- gozó magyarság most érzi át csak igazán, hogy a MNSz az ő szervezete. A kulturális élet is határozott irá- nyu fejlődést mutat.

A II. kerület székházában a köz- zelműltben zajlott le egy igen jól si- került műsoros előadás. Bocskói Vik- tor „Uj gazdák” című darabja, ro- mán és magyar táncok, szavaltatok szerepeltek a műsorban. Bákó Adél, Comaniann Aida, Szabó Vilmos, Bor- zó István, Medgyesi Sándor, Igaz Ferenc, Süveg Erzsébet emelkedtek ki ez alkalommal számjaikkal.

A biztató eredmények mellett a nehézségekre is ráterelődik a szó.

TANÍTÓK ÉS TANÁROK

— A tanítók igen tevékenyen és lelkesen részt vesznek minden mun- kában — halljuk a beszámolóban. — Az ő segítségükkel indult meg a po-

litikai felvilágosító előadások meg- szervezése, a könyvtár és az olvasó- kör működésébe helyezése.

— A tanárok azonban valahogy huzódnak a tényleges munkában való részvételről. Valahogy úgy néz ki a dolgot, mintha külön kasztot alkotná- nak a lekésen dolgozó tanítókkal szemben — hangzik el a súlyos meg- állapítás. — Ezt a kollektív munkát akadályozó szellemet azonban min- den eszközzel fel fogjuk számolni.

Nők csoportja is az egyik sarok- ban. Közművelődési ügyekről folyik

a szó. Nem tudjuk elmulasztani a kedvező alkalmat és azután érdeklő- dünk, hogy a magyar nők milyen mértékben vesznek részt a Romániai Demokrata Nőszövetség munkájában?

— Nem tudásoson erőteljesen — halljuk a választ kérdésünkre.

Az okot kutatjuk. Nehezen kapunk kielégítő választ. Mégis a több hely- ről elhangzó felelet tényege abban ál- lapítható meg, hogy „idegenül érzik magukat” a dolgozó magyar nők a RDNSz-ben.

Egy van a RDNSz-el!

Tovább érdeklődve megtudjuk, hogy a nagybányai RDNSz-ben a hangadó szerepet egyes tisztviszo- nyok, vezetőállásokban lévő értelmi- ségiel felelősei viszik. Azok, akik nem éppen a dolgozó nők csoportjába sorolhatók. Így a RDNSz gyűléseinek is inkább olyan jellege van, mintha az ugynevezett „ársaságbeli” höl- gyek tartanának összejövetelt. Luxus, ékszerek csillogása, parfüm a kísérő jelensége a művészi eszen kiközmeti- zott hölgyeknek — és természetesen nem a legjobb irányba fejlődő szer- vezeteti élet.

Igy valóban nem várhat a nagybá- nyai RDNSz a dolgozó nők tömeg- szervezését. Ebben azonban a helyi

demokratikus szervezetek is hibásak, mert nem voltak elég éberek és nem akadályozták meg időjében ezt a helytelen irányt. De hibásak a dol- gozó román és magyar nők is, akik félrehúzódva átengedték a hangadó szerepet a dolgozó osztálytól idegen elemeknek.

A hiba felismerése azonban maga után kell, hogy vonja annak kiküszö- bölését és nem kételkedünk abban, hogy a helyi demokratikus szerveze- tek — elsősorban a Román Munkás- párt — segítségével a nagybányai RDNSz is azzá válik, aminek lennie kell: a dolgozó nők tömegszerve- tévé.

Modern hirdómozsi

„Siessünk, ha lekésem a hir- adót, egész este nem tönkretesz- szük!” — Ezt a mondatot gyakran hallja az ember moziba siető házasa- párok között. A képhőség a töme- gekben óriási. Kicsi és nagy, asz- szony és férfi, munkás, paraszt vagy értelmiségi, várja-lest a világ dol- gait s zivessen figyelt képtitkai. Ezért fogynak úgy a képeslapok. Ezért kapkodnak úgy még régi la- pok után is a borótválkozók. A ké- peslapoknál azonban ezerszerre ér- dekebbek a valóság filmjei, a hir- adók. Már a polgári világnak is voltak zsrnálfilmjei. Bemutatták a hadihajót vagy buvárhajót gyakor- latozás közben. Vagy a luxusfürdőt s jelenlevő dús gazdag maharadzsa- val, exotikus szokásaival és öltözé- kével. Vagy lóversenyt. A nyertes ló tulajdonosa gróf vagy acélkirály. A régi zsrnálfilm az érdekesség és a célénküliség örvével gyakran es- nált imperialista propagandát vagy polgári vágyálmodást szolgált ki és a polgárságot máskülönbben is dicsőí- tette. A világnak csak szűk részét ábrázolta. Ha ennél többet mutatott

volna meg, már tulitót volna azon a célon, amit a polgári filmkészítők a hirdófilmeknek szántak.

Az új zsrnálfilm, melynek a szovjetrendező a mesterei, egészen más célokat szolgált. A világnak nemcsak egy szűk szakaszt ábrá- zolja, hanem azt teljes gazdagsá- gban, változatosságban és mozgás- ban ábrázolja. Az új zsrnálfilm a szocialista realizmus eszközeivel dolgozik, a régi ellenben „roman- tikus” volt, erőszakkal hajszolta az érdekességet. Az új hirdófilm va- lóban gyönyörködtet, tanít és tágitja a néző látókerét.

A Szovjetunióban óriási mennyi- ségű hirdó és dokumentumfilm- et állítottak elő, amelyeknek legna- gyobb részét csak ezután fogják nálunk bemutatni.

Szombaton ünnepélyes keretek között nyit meg Kolozsváron az első ilyen mai típusú dokumentum- és hirdómozsi: „Uj Idők” néven a Forum mozi volt helyiségében.

Az új vállalkozás máris tizezrek érdeklődését keltette fel.

Az Állami Magyar Színház és Népepera

KÖZLEMÉNYEI

December 28-án, kedden: a Népepera művész-estje.

A színház ma, hétfőn délutáni műsorában Móricz Zsigmond nagy- sikerű színműve, a LEGY JO MINDHALALIG szerepel. Hétfőn este a mulatságos Beaumarchais-vígjáték, a FIGARO HAZASSÁGA tölti ki a műsort.

Holnap, kedden este a Népepera gazdagműsoru művésztet rendez, amelynek műsorában Kovács Irén, Vencza Erzsébet, Trenka Eva, Gon- dos Zsófia, Orosz Beatrix, Vida Viktor, valamint a vendégként fellépő Vadász Eva és Baji Kornélia énekesnőkkel, Varga Lajos, Balogh Fe- renc zenezsámolójával, Imre Mária, Jajamas Rozsi, Fábán Béla, Pintér Jenő, Wiesner József, Farkas István pedig táncszámokkal szerepel. Közreműködik a művészteten a Népepera balettkarja is Kódy, Bar- tók, Csajkócskij, Mayeruber, Verdi Puccini, Gounod, Haveru, Delibes, Bizet, stb. művek szerepelnek a művészt műsorában.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NEPEPERA MÜSORA:

Hétfőn délután 4 órakor: LEGY HAZASSÁGA. Jegyek sorszáma 166. JO MINDHALALIG. Olcsó hely- ségek. Kedden este 6: 3 órakor: MÜ- VÉSZET A Népepera tagjel köz- reműködésével. Jegyek sorszáma 167. Hétfőn este 6: 3 órakor: FIGARO

MOZIK MÜSORA:

KOLOZSVÁR: UJ IDŐK (volt FORUM): Hirdó mozsi, pátképek és kultúrfilmek. Folytatódó előadások. Délelőtt 11-12 és 3—10-12. Beépőjegy ára 15 le.
CAPITOL: Kelet felé megy a vonat (Szines film) Előadások kezdete: fél 4, fél 5, fél 8 és fél 10 órakor.
SELECT: Kelet felé megy a vonat Előadások 3, 5, 7, 9 órakor. Decem- ber 29-én és 30-án szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény. URANIA: Fridolin kalandjai Elő- adások: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10. Szombaton és vasárnap matiné.
POPULAR: Fridolin kalandjai. Kezdeté pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor. 25-én és 26-án délelőtt 11 órakor matiné.
MUNKÁS MOZGO karácsonyi mű- sora! Szombattól: A bűnhődés szí- nete. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.
NAGYVÁRAD: TRANSYLVANIA: Veszedelem! (4, 6, 8). SCALA: Fehér sófészek. (4, 6, 8). CORSO: A hallgató dalarca slat: (4, 6, 8).

a lakosság és a Kuomintang-egységek között

MUKDEN. — A bukaresti rádió hírszolgálatát jelenti, hogy a kínai néphadsereg csapatai felszabadították Kalgán tartomány fővárosát, Kalgánt. A néphadsereg már holok óta körülzárt tartotta a Kuomintangnak azt a fontos hadászati központját, ahol nagy fegyvertárak voltak és nagyszámú csapatot vontak össze. Kalgán elfoglalásával megnyitott az ut a néphadsereg számára Nyugat-Kína felszabadítására.

A néphadsereg sorozatos nagy győzelmek ellen Csang-Kaj-Sek már csak rendelkezéssel tud hadakozni. Legújában szigorúan megtiltotta a Kuomintang hatalmában lévő területek lakosságának, hogy a néphadsereg kezére jutott rádióállomások adásait hallgassák. Ugy látszik azt remélik, hogy ha eltilkolja a néphadsereg győzelmét, akkor azok nem is győzelmek. Mondanunk sem kell azonban, hogy ennek a nevesítéses struccpolitikának semmi kilátása sincs a sikerre. Még saját cinkosai, tábornokai és miniszterei sem engedelmessékednek már a levitézlett kínai diktátornak. Talán a

kínai nép majd eleget tesz parancsának, amely gyűlöli és megveti ezt a vort fasiszta tábornagyot?

Sanghából jelenti a France Presse hírlapírósága, hogy a sanghaji zavarok egyre nagyobb méreteket öltenek. A Kuomintang-rendőrség megtámadta a lakosságot, de nem tudott a helyzet urává válni. A jelentések beszámolnak arról, hogy a támadásnak számos halálos áldozata és mintegy 150 főnyi sebesülte van.

Nankingból jelenti a Rador, hogy a néphadsereg, miután a Huaj folyónál számos ponton áttörte a Kuomintang védelmi vonalát, folytatva

offenzíváját Nanking-Sanghaj irányában és nagy gyorsasággal közeledik a Jang-Ce-Kiang folyó felé.

A Telepress jelentés közli, hogy a Kuomintang vezérkara most készíti elő sebtében az utolsó védelmi vonalat Nanking előtt, a folyó déli partján. Ide helyezték át a Kuomintang Nanking-Sanghaj térségében működő hadsergeseit, a főparancsnokságát is.

Ezzel egyidejűleg partizán egységek számos támadást hajtottak végre Csang-Kaj-Sek fővárosának közvetlen közelében.

A GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOK

Szalonikit támadják

SZÓFIA. — A görög szabadságharcosok rádiója jelenti: a monarchofasiszták is kénytelenek beismerni, hogy a görög néphadsereg tüzésége crós tűz alá vette Szalonik kikötőjét. A városban szabadságharcos egységek több ízben megütköztek a rendőrség-

gel és karhatalmi alakulatokkal. Markosz tábornok főhadiszállásáról jelenti, hogy a néphadsereg Pálmás környékén több helységet felszabadított, számos hadifoglyot ejtett és jelentős hadianyagot zsákmányolt.

A Szovjetunió javaslatot tett a BT-ben az indonéziai viszály megoldására

HAGA. — A bukaresti rádió hírszolgálatát jelenti: Az indonéziai harcokról érkező jelentések beszámolnak arról, hogy sem Jáva, sem Szumátra szigetén nem tudták a hollandok megsemmisíteni az indonéz haderőket, annak ellenére, hogy a legmodernebb fegyverekkel és igen nagy erővel támadták őket. A holland gyarmatiügyi minisztérium is kénytelen volt elismerni, hogy az indonéz köztársasági csapatok soha, semmilyen körülmények között nem adják meg magukat.

AZ INDONÉZ-ÜGY A BT ELŐTT

A Biztonsági Tanács folytatta az indonéziai ügy tárgyalását. Malik, a Szovjetunió képviselője, javaslatot tett a kérdés megoldására. Javasolta, hogy a támadó holland csapatokat azonnal vonják vissza a támadás előtti állásukba, helyezték szabadlábra Szulkarnó köztársasági elnököt, továbbá, hogy a Biztonsági Tanács valamennyi tagállamának részvételével alakítsanak bizottságot a határozat végrehajtásának ellenőrzésére, valamint a viszály elsimítására.

Ezzel az imperialista hatalmak ismét bebizonyították a világ közvéleménye színe előtt, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányát papírrongyagnak tekintik és támogatják azokat, akik támadást intéznek rabló-imperialista szándékból szabad népek ellen, azok kiszákmányolására.

Igen mély benyomást keltett a Biztonsági Tanács tagjaira Malik szovjet kiküldöttnek az a bejelentése, hogy az Ukrán Tanácsköztársaság képviselője azért nem vehetett részt a tanácskozásban, mert a New York-i francia főkonzulátus megtagadta a New Yorkban tartózkodó ukrán megbízottól a francia beutazási engedély megadását.

Ezzel az imperialista hatalmak ismét bebizonyították a világ közvéleménye színe előtt, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányát papírrongyagnak tekintik és támogatják azokat, akik támadást intéznek rabló-imperialista szándékból szabad népek ellen, azok kiszákmányolására.

Igen mély benyomást keltett a Biztonsági Tanács tagjaira Malik szovjet kiküldöttnek az a bejelentése, hogy az Ukrán Tanácsköztársaság képviselője azért nem vehetett részt a tanácskozásban, mert a New York-i francia főkonzulátus megtagadta a New Yorkban tartózkodó ukrán megbízottól a francia beutazási engedély megadását.

Megvalósította az ez évi termelési tervet a kolozsvári Unirea gyár

KOLOZSVÁR. — Szopnik, tüzes vaskigolyó szalad ki a hengerek közül. Serény munkáskezek etetik a falánk csónyilást az Unirea volt Acélárugyár tömegműhelyében. Csak nem régen szerelte fel Sebestyén György mester és Rózsa Samu munkás. Egyszerű tölcseraluka cső, amely három ember munkáját pótolja és amelynek segítségével 150 százalékkal emelkedett a termelés.

Egy munkás jön oda. Varga László kovács, az Unirea normatőrje. Arca sötét a koromtól, de csillogó szemei kemény akaratot és lelkesedést árulnak el.

— Régen a hengerlő nem bírta csoportunkat anyaggal ellátni, de

Ujítást felszerelték, folyamatosan kapjuk az anyagot: ez készítetett arra, hogy normánk felcserélését kérjük, ha jobban belegyakoroljuk magunkat a munkában, akkor további normamemelést kérünk.

1949-BEN VAGYUNK

— Nemcsak a normamemeléssel ünnepezzük Népköztársaságunk kiállításának egyéves évfordulóját, hanem termelési tervünk befejezésével. Mi már 1949-ben dolgozunk ezen az osztályon. 23-án befejezzük a decemberi tervet — meséli csillogó szemekkel, amint a munka menetét szemléltetik.

Ujítanak a készítőcsok is

A kézikovácsok eddig két órán át dolgoztak egy 40 milliméteres vasrudnak öt részre való feldarabolásán. Jankovics Imre és Póka András vágókészülékével most három perc alatt 5 darabba metszik el a vasat.

ritották be, akkor a két keret erőcsúszott s négy munkafázison keresztülment öntést újból be kellett olvasztani.

Öntőmunkások jönnek oda. Bórá Lajos és Pataki Márton gépfarmárok.

NEM TÖRI FEL MÁR A KEZÉT...

A modellező osztályon figyelmes szemekkel munkások hajolnak egy készülék fölé. Barabás Ferenc és Bódi István próbálják újításukat. December 30-ára készítették.

— Az ötletet még a tavasszal Hajós István vetelte fel s nem sokkal utána hozzáfogottuk a kivitelezéshez — üti fel fejét Barabás Ferenc. — Összállítottuk, kipróbáltuk és most megkezdjük az alkalmazását.

Egyszerű szorítókészülékkel pótolják az öntőben használatos keretnél a beszorító csavarokat. Eddig kézzel szorították be, de ez lassan ment. A csavarok hamar elcsúsztak és gyakran kellett újjal pótolni. Ma nem egyformán szorították be, akkor a két keret erőcsúszott s négy munkafázison keresztülment öntést újból be kellett olvasztani.

Minden tízedik szekrény bedöngölésénél és lezörítésénél egy szekrény bedöngölését nyerjük az újítás révén — mondják — s így naponta 18—20 szekrényrel többet csinálunk. Idő- és anyagmegtakarítást érünk el, s egyben kiküszöböljük az eddig előállított hibákat. Kezünkkel sem törj fel többé a sok csavarogtatás — mutatják munkától felrepedezett tenyeriket.

Kisebbszámú újítások, amelyek talán jelentéktelenek, de a munkás számára mégis nagy hasznot jelentenek. Elmunkások, újítók és normatőrök köszöntik Népköztársaságunkat, kilenc példát követve új eredményeket hoznak ki üzemünk és gyárunk öntőüzemében az új társadalmi rend felépítéséért.

Ukrainában a szovjet hatalom harmincegy éves. Ez viszonylag rövid idő egy nép életében. Ez idő alatt azonban az ukrán autonóm köztársaság a gazdaság és a kultúra minden ágában óriási haladást ért el. A forradalom előtt, bár kitűnő földdel és rengeleg természeti kincsekkel rendelkezett, a cörizmus, a birtokosok és a kapitalisták népelélenes politikája következtében, idegen országok tőkésének a fegyarmata volt. Az ukrán ipar legnagyobb részének urai francia, angol, belga, német kapita-

listák voltak. Ők voltak a Donez medence, Krivoj Rog ipara és bányái. Ők szákmányolták ki a népet, amely nyomorban élt. A parasztok 32.5 százalékának semmi földje nem volt, 45 százalékának nem volt marhája, sem gazdasági felszerelése. A föld 52.5 százaléka a birtokosok és a gazdag parasztok kezében volt. A Szovjethatalom bevezetése után Ukrajna gyorsan fejlődött. A természeti kincsek a nép kezébe kerültek. Ukrajna rövid idő alatt a Szovjetunió legvirágzóbb köztársasága lett.

Az öt éves tervek

folyamán fölépítették a Zaporozsliát, amely az ukrán fémipar büszkesége. Harkovban, Novokramatorskban hatalmas nehézipari üzemeket állítottak föl. Megcsinálták a Dnyeprogresszát, amely Európa legnagyobb vízi elektromos erőműve. Ukrajna területén ezer és ezer üzemet létesítettek. Ezekkel az üzemekkel nemcsak a Szovjetunió, de egész Európának egyik vezető ipari állama lett. A második világháború előtt a Donez medence a Szovjetunió szénszükségletének hatvan, acélszükségletének ötven, öntöttvaszükségletének hatvan százalékát szállította. Rengeteg traktort, arató-cséplőgépet, lokomotívt, gőzhajót, gyártott.

A második világháború előtt az ukrán köztársaság mezőgazdasága is nagyon fejlett volt. A termékeny földeken 28 ezer kolhoz és 875 állami birtok létezett. 1940-ben kilencvenezer traktor, 31 ezer arató-cséplő és százazernyi más mezőgazdasági gép dolgozott, amelyek érezhetően megkönnyítették a parasztok munkáját.

A mezőgazdasági cikkek termelésének előmozdítása az élelmiszeripar föllendülése.

Fölvirágzott az ukrán irodalom, művészet, kultúra is. 1941-ben 166 felső iskola volt, tízezer elemi és középiskola, hol összesen hat és félmillió gyermek tanult.

A fasiszta bábok betörlése

megszakította a termelő munkát. A megszállók az ukrán köztársaságnak 285 milliárd rubel kárt csináltak. Vízrel árasztották el a Donez medence összes bányáit, elpusztították Dnyepropetrovszkot, Zaporozsjiét, Krivoj Rogot és a többi ipari centrumokat. Ukrajna olyan veszteséget szenvedett, amely példa nélkül áll a világtörténelemben. Ukrajna azonban már teljes erővel hozza helyre a háborús károkat, a többi testvérköztársaságok segítségével. A bányák működnek, az üzemek

füstölögnek. Az ukrán termelés elérte, sőt túlhaladta az 1940-es szintet. Ezek a sikerek mind a szocialista rendszer fölényét mutatják a kapitalista rendszerrel szemben. A gyárakban, az üzemekben, a kolhozföldeken, a tudományos és kulturális intézményekben kifejtett, lemondással teli munkánk segítségével megszilárdítottuk szocialista hazánk erejét és ezáltal az egész világ békéjének ügyét is megszilárdítottuk" írta Sztalin az ukránjaihoz intézett levelében.

Azerdéli RATA gépkocsivezetők versenyre hívták ki egymást

Versenyt a RATA garázsok

KOLOZSVÁR. — A RATA gépkocsi garázs gépkocsivezetői december 23-án, csütörtökön megrendezett gyűlésen megtárgyalák a galaci és turnuszeverini szegecselő csoportok kiváló munkatejesítményét. A gyűlésen elhatározták, hogy harcot kezdenek a régi normák megdöntéséért és ezért versenyfelhívást intéztek az aradi, temesvári, nagyvárad, dévai, gyulafehérvári, szatmári és nagybányai RATA garázsok gépkocsivezetőire. A versenyfelhívásban a következő versenyfeltételeket közölték:

1. Emelni a két javítás között megtett kilométerek számát.
2. Ugy karbantartani a kocsikat, hogy azok két javítás között túlhaladják az eddig megtett

67.000 kilométeres leg hosszabb utat és elérjék a 100.000 kilométert.

3. Az olaj- és benzinfogyasztásnak a kiutalt mennyiségnél kevesebbre való csökkentése.

4. Az autógumi időtartamának meghosszabbítása 20.000 kilométerről 30.000 kilométerre.

Az egyéni versenyek keretében Fancsali Rezső, Manoliescu Nicolae és Szolga András a verseny keretében vállalták azt, hogy 100.000 kilométer utat nagyobb javítás nélkül teszik meg. Papp Zsigmond és Aboritei Ioan, a 3 tonnás „Tatra Diesel” tehergépkocsik vezetői ugyancsak felhívást intéztek az ország gépkocsivezetőire.

6400 lejes árban a Szovjetunióból behozott világverő néprádiót hoznak forgalomba

BUKAREST. — December 21-én létkel vezető a rövidhullámú felavatták az Országos Szakszervezeti Tanács könyvesboltjának rádióosztályát. Ennek az osztálynak az a feladata, hogy a széles népi tömegek részére rádióvevőkészülékeket adjon el.

Az Országos Szakszervezeti Tanács a Román Rádióközponttal együtt, egy nemrégiben a Szovjetunióval megkötött egyezmény keretében, 7.000 darab néprádiót hoz be az országba a Szovjetunióból. Ebből a szállományból eddig már 1000 rádióvevőkészülék meg is érkezett.

A Szovjetunióból behozott „Rekord” gyártmányú rádióvevőkészülékek az év augusztus-október hónapokban készítették a Szovjetunióban és a legkorszerűbb típusúak. A rádióvevőkészülékek részére adják el.

A Szovjetunióból behozott rádiók minőségileg sokkal jobbak, mint az eddig behozott rádiók. Egy rádióvevőkészülék ára 6.400 lej, ami lényegesen olcsó és hozzáférhető ár az eddigi 15—16.000 lejes rádióvevőkészülék árak mellett. Az Országos Szakszervezeti Tanács úgy határozott, hogy ezeket a rádióvevőkészülékeket a szakszervezetek ajánla ára, a vállalatok szakszervezetei, munkásklubok, kulturáthonok, a termelésben kitűnt munkások és munkásszervezők részére adják el.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 13-33

Kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Telefon 19-11.

Feladós szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Lapfőigazgató: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Regisztráció a kolozsvári törvényszékénél F. soc. 2219. szám alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak a felvétel díja 5000 lej. Postafeliratoképzési csekk száma 40.335.

Nem volt igazsa!

„A gyárparállamosítása a legegyszerűbb! A feltételeket megte-
remtették hozzá! Lehet, hogy éltél két hónap addig, de lehet, hogy
már hónap megtörtént!... Egész biztos, hogy lesznek zökkenők.
El lehetünk készülve rá, hogy a termelés az — elején — esni fog. Elő-
ször is: kivesszünk a termelés egy jópár gyakorlott embert. Más-
odsor: rengeteg olyan ember kerül be, aki a gyárüzemelésben még
nyakatlan.”

Így beszélt gyári adminisztrátor ismerősöm.
Hat hét múlva megtörtént az államosítás.

A munkásigazgatók elfoglalták a helyüket. A termelés nemcsak,
de megindult és folytatódott de a munkásságot vad telkesedés fogta
„A gyár a minék! Magunknak te-melünk!” Ez nemcsak jelszó volt,
de tempóig és szivig hatolt. Rövid idő múlva megindultak a szocialista
versenyek. Két hónap múlva már rekordok jártak szájról-szájra. Elmun-
dások emelt vállaira a hír Nemesek a mennyiség emelkedett, de a
minőség is javult. A selejt esett. Mint a karikacsapás, úgy ment min-
den. A rutinizott „szakemberek” sehol sem hiányoztak. Ki sirja visz-
za a történelmi osztályt, amely elfészolta történelmi szerepét? Ki si-
rja a szabotőröket, az adóeltuloklókat, Aurchnit és Pop barátait,
kicsi vidékek nagy nyuzóit és nagyárusok keserves megizzasztóit? Ugy
hiszem senki! Legfeljebb néhány bé tollnok, vagy belső szolgá!

Nyaraljanak csak Svájcban, üzzék téli sportjaikat Szent Móriában,
míg az évtizedes kizsákmányolásból futja a pénzük. Intrikálgassanak
Amerikában vagy álljanak vatikáni zsoldákkal. Az ország szénjáza kü-
lön áll nélkülük! Sőt éppen nélkülük!

Ismerősömmek nem volt igazsa! Názópontra hamis volt! Az esemé-
nyek és az eredmények alaposan rácsajfoltak!

SZILÁGYI ANDRÁS

Világosság

Kolozsvári vívók, az országos ifjúsági tör- és kardbajnokság győztesei

TEMESVÁR. — Háromnapos küz-
delem után befejeződtek az ifjúsági
országos tör- és kardvívó bajnoksá-
gok küzdelmei. A bajnokságokon a
legnagyobb sikerrel a kolozsvári ví-
vók, a KESE és a Dermata versenyzői
szerepeltek. Törvívásban Uray
Zoltán (KESE), kardvívásban pedig
Lázár Ferenc (Dermata) az országos
ifjúsági vívóbajnokságok győztesei.
Mindkét versenyző veretlenül került
az első helyre. Részletes eredmé-
nyek:

TÖRVÍVÁSBAN: 1. Uray (KESE) 8
győzelem, 2. Gorgescu (Electrica
Euc.) 7 gy. 3. Orbán (KESE) 5 gy.
4. Lázár (Dermata) 5 gy. 5. Manca
(„November 7” Arad) 4 gy. 6. Lázár
(KESE) 3 gy. 7. Voicu (Electrica
Buk.) 3 gy. 8. Oppinkár (KESE) 1
gy. 9. Iring (KESE) 0 győzelemmel.
KARDVÍVÁSBAN: 1. Lázár (Der-
mata) 10 gy. 2. Orbán (KESE) 8 gy.
3. Uray (KESE) 7 gy. 4. Voicu (Elec-
trica Buk.) 6 gy. 5. Toncea (AMTE
Vörös Zászló) 6 gy. 6. Lázár (KESE)
6 gy. 7. Iring (KESE) 4 gy. 8. An-
drescu (AMTE) 4 gy. 9. Moga
(KESE) 3 gy. 10. Secui (AMTE) 1
gy. 11. Mac (AMTE) 0 győzelemmel.
NŐI TÖRVÍVÁSBAN: 1. Maglas
Mia (Electrica Buk.) 6 gy. 2. Fo-
tescu Mary (RNK Állami Bank) 4
gy. 3. Papp Éva (Dermata) 3 gy.
4. Nagy Marietta (KESE) 3 gy. 5.
Balázs Magda (KESE) 2 gy. 6. Man-
Mia (UAER Temesvár) 2 gy. 7. Tal-

pes (UAER) 2 gy. 8. Casan (UAER) 1 gy.
9. Tenovici (UAER) 1 gy.
ben megtartott országos ifjúsági
vívóbajnokságokon a közönség, inleg
jei a temesvári Népsport Szervezet
ünneplésben részvételre a KESE és
Dermata versenyzőit.

A Ferencváros az Újpestet is legyőzte

A magyar NB I. őszi bajnoka a Ferencváros
29 ponttal

BUDAPEST. — A magyar N. B. I. őszi küzdelmei tegnap — a
Soroksár—Újpest mérkőzés kivételével — befejeződtek. A bajnok-
ságot a Ferencváros nyerte meg, mely a lejátszott 15 mérkőzéséből
csak egy pontot veszett.

Vasárnap délelőtt az Újpest volt a Ferencváros ellenfele. A
25.000 néző előtt lejátszott mérkőzés az újpesti stadionban a Fe-
rencváros 5:3 (2:2) arányban megérdemelten nyerte meg. Góllő-
vők: Deák 3, Tibor, Kocsis, illetve Várnai 2 és Szusza.

Az MTK Mészáros, Sándor és Bodola góljaival 3:0 (2:0) arány-
ban győzött a Haladás ellen.

A Kispest meglepetésre 2:1 (1:0) arányban vereséget szenvedett
a Tatabányáéól.

A Vasas óriási harc után 4:3 (0:2) arányban győzött a
MATEOSZ ellen. A vesztes csapat 65 percen keresztül 0:3 arányban
vezetett, de a Vasas az utolsó percekben nemcsak hogy kiegyenlített,
hanem befejezés előtt 20 másodperccel a győztes gólt is megszerezte.

A Soroksár—Újpest elmaradt mérkőzést szerdán délután ját-
szzák le.

Az őszi bajnokság állása: 1. Ferencváros 29 p. 2. MTK 24 p.
3. SzAC 21 p. 4. Kispest 18 p. 5. Vasas 17 p. 6. Újpest 17 p. 7.
Csepel 16 p. 8. ETO 16 p. 9. MATEOSZ 14 p. 10. Tatabánya 13 p.
11. SalBTC 11 p. 12. Haladás 11 p. 13. Soroksár 11 p. 14. Szeged
10 p. 15. Golberger 6 p. 16. Kistex 4 ponttal.

Nagy formában a Dermata jégkorongcsapata

A segesvári CFR ellen 9:2-re, a gyulafehérvári vasutasok
20:1-re győzte le

KOLOZSVÁR. — A Dermata jég-
korongcsapata szombaton és vasár-
nap nagy sikerrel szerepelt. Első
nap ellenfele a segesvári CFR volt.
A börgyári csapat Agárdy, Duca,
Adorján, Kovács, Turcu, Raduch,
Heintz, Dugó, Lőrincz és Puskás ösz-
szállítássalban 9:2 (2:0, 4:0, 3:2) arány-
ban győzött a segesváriak ellen. Ko-
vács Vilmos 4, Turcu 3, Dugó és
Raduch góljaival a vendégcsapat
részéről Calini és Rausche voltak
eredményesek.

Vasárnap délután a fiatal erőkből
álló gyulafehérvári CFR jégkorong-
csapata volt a börgyáriak ellenfele.
Az újonnan alakult vasutas csapat
nagy meglepéssel játszott, de nem
tudta megakadályozni a hazai csapat
20:1 (6:0, 7:0, 7:1) arányú győzelmét,
mely mindvégig nagy formában ját-
szotta végtér mérkőzését. A követ-
kező összállításban:

Miklós, Duca, Adorján, Kovács,
Turcu, Raduch, Heintz, Dugó, Lő-
rincz és Nagy. A gólok közül Ko-
vács 6, Turcu 5, Dugó 4, Raduch 2,
Duca, Heintz és Adorján egyet-
egyet ütöttek. A CFR egyetlen gó-
ját Tarnaveanu érte el.

A mérkőzéseket mindkét nap Ge-

Sportírás

SEGESVÁR. — A CFR sportolói
és a város munkásságára nagyobbsá
sportfogorogást készít elő „Decem-
ber 30”-ra.

MOSZKVA. — A Szovjetunió női
országos tör- és kardbajnokság. Az ered-
mény alapján válogatják ki azt a
négy versenyzőt, aki az 1949 évi női
világbajnokságon a Szovjetuniót
képviseleti.

A Téli főiskolai világbajnokság
rendelkezéseljárásai nagy határozott,
hogy az egyéni számokban valamennyi
ország hat-hat versenyzőt indit-
hat. Ezek közül azonban csak a leg-
jobb három eredménye számít a vég-
ső sorrendbe.

A CSEHOSZLOVÁK jégkoronghaj-
nok 3:2 arányban győzött az
I. T. C. 13:2 arányban győzött az
I. CTK ellen és ezzel a győzelemmel
veretlenül 14 ponttal meggyezte a
bajnokságok első téli fordulóját.

befügi és Sangeorzeanu jól vezet-
ték le.
A Dermata csapata szerdán több
mérkőzésből álló portyára indul. A
börgyáriak jégkorongcsapata Seges-
hez visszavágó mérkőzésre.

A BEAC férfi és a Dermata női kosárlabdázói a „December 30” kupa győztesei

KOLOZSVÁR. — A „December 30”
mely a következő:
30” kosárlabda kupa küzdelmei befe-
jeződtek. A férfi csapatversenyben a
BEAC, a női csapatversenyben pedig
a Dermata került ki győztesként.
Mindkét csapat megérdemelten
nyerte a „December 30” kupa küz-
delmet, mert összes ellenfeleiket 1.
nagy pontkülönbséggel győzték le. A 2.
női csapatok mérkőzése között a Vic-
toria—Vasas még lejátszatlan, de ez
már nem változtat a bajnokság állá-
sán.

A Szovjetunió költségvetéséről 1949-ben 15 milliárd rubel szerepel sportcélokra

MOSZKVA. — A Szovjetunió 1949. évi költségvetésében 15 milliárd
rubel szerepel sportcélokra. Ez a rövid távú jelentés mindennél többet
mond, mert a szovjet sportolói népe nagyrabecsüli és a Szovjet-
unióban fontos szerepe van a sportnak. A szakszervezetek jelentékeny
összegeket fordítanak sportpályák építésére és sportfelszerelésre.
Egyetlen nép sincs, amely a sport terén olyan kimagasló eredménye-
ket tudna felmutatni, mint a Szovjetunió. Stadionjaik, uszodáik, teni-
szpályáik első helyen állnak a világanglistán. A természetadta le-
hetőséget nagyseruien kihasználva — a legjobb sí- és röplabdásokkal
rendelkezők. A jó sportoló — jó dolgozó.

A Szovjetunióban nincsen sztárkultusz és nincsenek futball-primar-
donnák. A sportteljesítmény csak a sportban előny D rengeteg sporto-
lasi lehetőség van és a sportban elterjedt. A munkának tekintik.

A „korlátlan lehetőségek hazájában” Amerikában is áldoznak a
sportra, de egészen másképpen, mint a Szovjetunióban. A színes és
dollárok nem állami költségvetésekben szerepelnek, csupán zsebpénz
váltogatnak és ha a sportoló nem világklasszis, már nincs is helye az
amerikai sportpályákon.

A sport az amerikalaknál egyszerű tökéletesítés, amelynek ka-
matjait világrekordoktól várják. Egyetemi, nem pedig egyetemes sport-
kultusz uralkodik. Az amerikai egyetemeken jellemző vonás, hogy az
egyetemisták sportteljesítményeit a kollókviumba beszámítják. Ez nem
csupán amerikai specialitás.

A bereklámozott és gyakran haláloskimenetű ökölvívőmérkőzések,
és évtizedesek rugby-versenyei csak egyet jelölnek, az új-
latot.

A TAVASZI MEZŐGAZDA-
SÁGI KAMPÁNYRA készülnek,
hatalmas veteményes kertet létesi-
tenek és munkájukkal minden té-
ren a fejlődést szolgálják a szoc-
ialista versenyben álló paniti ál-
lami tanya dolgozói.

* HA JÖVOJÉT és megélhetését
biztosítani akarja, iratkozzon be a
kolozsvári-szofőriskolába, ahol szak-
szerű kiképzésben részesül. Professz-
zionista 3 hónapos és amatőr 1 hó-
napos kurzus, román és magyar
nyelven. Január 3-án kezdődik. Be-
iratkozások: Szász, Traian-ut 26. —
Telefon: 13-78.

PELDAADÓ MUNKÁT VEG-
ZETT a MNSZ alsófehérmegyei
Bece és Solymos községek szerve-
zetének ifjúsági csoportja a falu
vezetőségével karöltve. Solymoson
20 ifjú 340 munkaórát és a becéi
ifjak 540 munkaórát dolgoztak.

15 TRAKTOR ÉS SZÁMOS EKE
megjavítását határozta el a seges-
vári állami mintagazdaság és gép-
kölcsonzó állomás munkássága a
tavaszi vetési kampány előkészíté-
se céljából.

Felhívás

A VOLT KIS- és KÖZÉP-
ISKOLA MAGANTANULÓIHOZ!

A kolozsvári magyar tanítvány
gazdaság-kezelési (volt keres-
kedelmi) iskolák igazgatóságai érte-
sítik azokat a tanulókat, akik a VI.
illetve VII. osztályt magánaton elvé-
gezték, hogy tanulmányaikat magán-
aton tovább folytathatják. A kézo-
kutatásügyi miniszterhez címzett kér-
vényeket legkésőbb december 27-én
délig nyújtják be az illető iskolák
igazgatóságához.

Légiárásjelentés

Az Európa nagyrészt — Skan-
dinávia déli részétől a Fekete-
tengerig bontó magas légnyomás
következtében. Közép-Európában
tovább erősödött a hideg és köz-
pontja az Alpok vidékére van, ahol
vasárnap — 20 fok is előfordult, de
fogott még Dél-Olaszországban is.
Ezzel szemben Irország felől —
ahol +12 fok a hőmérséklet —
enyhe légviharok hatolnak Skan-
dinávián át a Szovjetunió belseje
felé, megismétlődő havazást okoz-
va.

Kolozsváron túnyomán felhős
égből mellett tegnap délen —5
fok, este 9 órakor —3 fok volt a
hőmérséklet. A légnyomás este
781 mm. nyeregén emelkedő.

Várható időjárás kezd déltől:
Gyenge légnyomás, nyugaton jel-
szakadó, keleten még erős felhő-
zet, gyenge hőszállításától elvá-
kintve, száraz idő. A hőmérséklet
kissé csökken. Éjszaka a derül-
tebb nyugati megyékben —15 fok-
ig terjedő fagy.

353 ÚJ TAGOT SZERVEZETT
a Demokratika Nők Szövetségé-
nek székhelykereszturi szervezete a
budapesti világkongresszus után
kezdemenyezett nagyszabású szer-
vezési munka eredményeképpen.

SZOCIALISTA MUNKAVER-
SENY INDULT December 30. tiszte-
letére a sepsiszentgyörgyi távbeszélő
központ és az Állami Bank kiren-
deltségének személyzete között.

ÚJ GÉPEKET SZERKESZTE-
NEK és a munkanorma felmérését
kéri a brassói „Vörös Zászló”
vegongyár dolgozói. Fokozottabb
együttműködés indult meg a mun-
kások és műszakik között.

712 FELGYÜLT AKTÁBOL 570-et
intézték el a December 30-i munka-
verseny során Marosvásárhelyen a
vármegyháza dolgozói. A hivata-
lokban megállapított norma teljesi-
tését az egyéni grafikonok pontosan
tükrözik vissza. 1946—47—48 évek-
ről maradt vissza a 712 elintézellen
akta.

FALUROL-FALURA jár és ter-
jeszti a kulturát a szatmári fa- és
fűrészüzemi szakszervezet kultur-
gárdája. Több szatmári községben
tartott előadás sikereit felbuzdul-
ra, terjedvették, hogy Erdély
minden nagyobb városába ellátog-
gatnak.

A KOLOZSVÁRI NÉPBIROSÁG
szabotázs cselekmény elkövetéséről
Stefan Gheorghe fővisi lekölt 4900
lej. Lukács Mária kolozsvári lakost
és Farkas Gábor kolozsvári lakost
6—8 ezer lej pénzbírsággal ítélte.

222 MUNKÁSNŐVENDÉKE VAN
az aradi zeneakadémia. Jó ré-
szük hegedű, zongora és fuvola tan-
szakra jár, de sokan látogatják a
szinjátszó tanzókat is.

VERSENYT KEZDTEK a temes-
megyei kulturothonok a dolgozó
földművelésügyi művelődési szerve-
zetének emelése érdekében. A
verseny december 15-től a jövő év
márciusáig tart.

282 867 NÉGYZETMÉTER UT-
CÁT KÖVEZTEK KI Temesváron
a munkásnegyedben. 8024 méter
hosszu kövűvárost utcazást aszfal-
ttal beborították és két hidat
építettek, melyek ugyancsak a
munkásság érdekében szolgálnak.

NAGYSZABÁSÚ KULTURÖNNE-
PELYT RENDEZ a MNSZ temes-
vári szervezete a Román Népköztár-
szék kiállításának első évfordulójára
alkalmával.

26 HAZAT ES 75 SZEMÉLYT
FERTŐLTENITETTEK Nagyvára-
don az érzékszervi hét keret-
ben. A tavasz elején tartott egészség-
ügyi hét óta lényeges javulás
állott be a tisztaság terén. Nagyvá-
rad lakosságának körében.

KISSZÁNTÓ,

ahol 360 nincstelen földműves a RDNSz kolozsmegyei titkára jutott földhöz

Egészségház és iskola épül az egykori főúri birtokon, de szükség van a mezőgazdasági gépekre és az új rendszerű földművelésre is

Amint elhagyod a vén Szilágy hepe-hupás tájait, s Tasnád újközségi utcáján leereszkedsz a rónaságra, a sok domb után új kép tárul elé. Nincsen hol megpihenjen a szemed: a végtelenségbe látsz. A távolból messzi falvak templomtornyai intenek. Szinte megszámlálni sem tudod őket, amennyit látsz egyszerre. Így nézdegelés közben érsz be az első alföldi faluba. Szántó a neve. A név különös, magyarzata van.

A falu körül végtelen szántóföldek terülnek el, gazdag földek. A muliban főúri latifundiumok terültek itt el, melyek gazdái — Bánffyok, Deegenfeldek — akik jórészt Kolozsvár palotáiban laktak, így emlegették ezt a vidéket: „a szántó”.

A sokézer holdas birtokok később száz holdakra szakadtak szét. Új birtokosok is kerültek: a Kandel család, a Guttmannok, vagy Popovitsék. A föld megmunkálójának javarésze ma is tanyái cseled lenne, ha nem jön közbe a földreform, s az ötszáz-, ezerholdas birtokokat nem aprítja széjjel közöttük.

FELSZÁMOLTAK A MULTAT

SZÁNTÓ. — (Kiküldött munkatársunktól.) Nagyobb a falunál, a községnél kisebb. A körülötte elhelyezett tanyákkal együtt alig számlál a lakosság kétezernél többet, s a numerusok száma — így mondják errrefelé a házszámot — kevéssel haladja meg az ötszázat. A lakosságnak háromnegyede román anyanyelvű, a magyarok inkább a tanyákon élnek. A két nép között, teljes az egyetértés: felszámolták a multat, a folytonos marakodás, amivel hol az egyik, hol a másik ur ugratta egymás ellen a két dolgozó népfiat.

A falu zöme szegény paraszt. Dolgozó földművesek. Ma már saját földjüket művelik, dolgosok és munkájukból becsülettel élnek. Nagyot változtak életkörülményeik. Érthető ez. A földosztás előtt a kevéssel több, mint ötszáz családból 360-nak semmije sem volt. Mások földjét túrták napzámba, s akinek az sem jutott, az távolj vidékre ment, ott vállalt munkát. A földosztás során 7-8 holdat osztottak ki az újjazdák között. A felszereléseket azonban még nem tudták kiegészíteni az újjazdák, s a háború pusztítását azok sem heverték meg ki, akiknek régebben is volt földjük. Ez az oka annak, hogy Szántó népe szegényebb, mint azt munkája után várni lehetne. De hozzájárul a szegénységhez az is, hogy nem akarnak felhagyni a régi, célszerűtlen gazdálkodási móddal. Azt hajtogatják egyre es helytelenül, hogy „ami apámnak jó volt, jó nekem is”.

Ez évben történt meg először az, hogy géppel vetették el a magot. Az államtól kaptak mezőgazdasági gépeket, s már kezdik is használni őket.

EGYELŐRE TRAKTOR NÉLKÜL

12 ezer hold a község határa. Sik terület. Ebből 3 ezer 46 hektárt vetnek be esztendőnként. Igás állatokkal végzik a munkát. S izzad bele ember és állat egyaránt Traktor egy szál sincsen a községben, pedig mennyivel egyszerűbb volna azzal végezni a munkát, mint az állatokkal. A teret olyan sikk hogy valóságos kíváncsok rá a gép. A jövőre akarnak néhányat beszerezni a szántóiak. S amit akarnak, azt meg is teszik. Példa erre az iskola.

A tanügy sem állt itt valami jól a multban. Az egyházak építettek évszázadok óta iskolákat. Ezek már nem felelnek meg a követelményeknek. Tudták ezt a szántóiak. Elhatározták, hogy újat építenek, a sok kiesi helyett egy nagyot. Az épület tervét Zilahon csináltatták meg a magyar építésszaki hivatalban. Önkéntes munkával fogják felépíteni, a kormánytól kaptak hozzá egy millió lej támogatást. Emeletes lesz az épület, benne hatalmas tanteremmel, fürdővel és tanítói lakásokkal. A 11 tanító — 7 román, 4 magyar — a jövőre már az új iskola épületében oktathatják a gyermekeket, nevelhetik őket a békés, építő munkában.

S ha már az oktatás kérdésénél tartunk, szóljunk az analfabétáiskoláról. Igen szépen működik az is. Alig három hete indult meg, s a „tanulók”, fiatalok, öregek, megismerkednek itt a betűvel. Ugy megszerették az iskolát, hogy ott ülnének hajnaltól hajnalig.

Szántó ünnepre készül. Serényen folyik most a munka. Néhány nap múlva megnyitják az egészségházat. Az egyik volt földbirtokos kúriáját alakítják át. Kandel Farkas volt házáat. Korszerű berendezéssel látják el, háromgyas szülőotthont is létesítenek, meg népfürdőt. Itt bizony csak a villany bevezetéséhez szükséges oszlopokat állították fel önkéntes munkával, minden más munka fedezése és a felszerelés beszerzése is a közegészségügyi minisztériumra hárul. A demokrata női szervezet nem működik olyan jól, hogy mozgósítani lehetne volna tagjait szalmazsákok beszerzésére, lepedők, párnahuzatok összevarrására. Az épület ki-festését is fizetett emberek vég-

vezhetjük azt a szerfeletti nagy igyekezetet, ami — a nyolc éves kislányokat vérsere pofozó tanítókról megirt véreményünk megjelenése óta — a Pelóji-utcai magyarnyelvű állami gyárkorló iskolában vizsgálat céljére alatt folyik.

A vizsgálat menete, amely azt igyekszik bebizonyítani, hogy nem a tanító poszta verle ki a gyermek fogát és az a küldöttsegjárás, amivel a gyermek születéstől ostromolják, a „reflexmozdulat” Ruzsa István kártársai és kártársnői kérvén, hogy „tekintsenek el” a továbbiaktól — azt a véleményünket erősíti meg, hogy az egész iskola nevelői körének szelvére körül baj van.

Különösen megdöbbentőnek tartjuk ezt az elkenési igyekezetet akkor, amikor véleményünkben határozottan rámutatunk arra, hogy nem ez az első súlyos panasz Ruzsa István tanító ellen és tudunk olyan esetekről, amelyek következtében a gyermekek bele is belegrdtek a magáról megföldözött tanító nevelő módszereinek alkalmazásába. Ez a tény különben az iskola igazgatója előttünk is beszerte és habozás nélkül kijelentette, hogy már figyelmeztette Ruzsa István tanítót, hogy ne fogja meg a gyermekek kezét. Több megint az igazgató a tanító hivatására köztötte a megvádolt tanítóval, aki minden további nélkül beismerte a poszkozást, hogy most már nincs alkalmunk megvédeni” őt.

Elismerjük, hogy szerfeletti keményen az ilyen iskolai „bűnyökre” a sajtó nagy nyilvánossága, de ez is kétségtelen,

pedig azt is meg lehetett volna oldani önkéntes munkával, s nagy összeget lehetett volna megtakarítani egyéb megvalósítások számára.

ÖNKÉNTES MUNKAVAL

Az önkéntes munkában azonban nem volt hiány az utépítés terén. 100 méter utat javítottak meg a dolgozók, s ezer méter gyalogjárót készítettek — deszkából.

Ugyancsak a tavaszra tervezik a községi istálló megépítését is. Azt is önkéntes munkával. S amikor meglesz az új községi istálló, apaállatokat fognak vásárolni, mert azokban is nagy hiány van. Tíz bikára volna szükség, s jelenleg csupán három van. Nagy kérdése ez a falunak. Az állatállomány feljavítása mielőbbi megoldásra váró kérdése a falunak.

Még egy komoly és megoldásra váró kérdés merül fel Szántón. Az ivóvíz hiánya. Két ártézi kut van a községben, de olyan szerencsétlenül vannak elhelyezve, hogy akik a falu végén laknak, azok két kilométert kell gyalogoljanak vízig. Munka volna az új kut, vagy kutak megfúrásához, cső nincsen hozzá. De ha lehet is kapni, hiányzik a pénz.

Biztos, hogy ezt a nehézséget is le fogják küzdeni a szántói dolgozó földművesek. Az építő akaráz nem hiányzik. Erőt ad nekik az a tudat, hogy a biztonságos, békés jövőt építik.

Szántó dolgozó, az egykori „szántó” egykori zsellerei ma szabadság. Boldog tudattal járják azt az utat, amely a szocializmushoz vezet. Követik az élenjáró Román Munkáspártot, s ez biztosítja munkájuk sikerét.

Székely György.

A Nemzetközi Demokrata Nők budapesti kongresszusáról nyilatkozik Raceanu Iona

nyilatkozik Receanu Iona RDNSz kolozsmegyei titkára

KOLOZSVÁR. — A Nemzetközi Demokrata Nők budapesti kongresszusáról nyilatkozik Raceanu Iona, a RDNSz kolozsmegyei titkára. Budapesti utjáról visszatérve Raceanu Iona emlékeztet a tapasztalatairól a következőkben számol be: — Az indulás Bukarestből történt november 25-én éjszaka, 29-én a déli-előtti órákban érkezünk Aradra, ahol mintegy 200 főnyi női küldöttség, jobbra „ITA” textilgyári munkások fogadtak és indítottak tovább Budapestre. Még aznap este megér-

kezünk a magyar fővárosba. A párt-nyilatkozat december első napján landóan érkezett vendégeket. A MNDNSz (Magyar Nők Demokratikus Szövetsége) kiküldöttein kívül jelen voltak a fogadáson a helyi hatóságok képviselői, a budapesti román konzulátus tagjai és a már korábban kiutazott Constanta Craciun, a RDNSz elnöke, és Florica Mazincescu végrehajtóbizottsági tag. Külön autóbuszok szállították a fénycsugarban uszó Budapest utcáin a számunkra lefoglalt szállodákba. Kedves meglepetés volt számunkra a ragyogóan tisztaságban elhelyezett virágok, minden személy számára külön eszék. Ezen kívül egy kis üveg konyak és pohárka várta a fáradt vendégeket.

A kongresszus megnyitása

Atöltözés után az orosz-magyar baráti kör rendezésében filmbemutató volt. Itt találkoztak először az öt világrész asszonyai Harmineadikán délelőtt a kongresszus napirendjének pontjait állították össze és megválasztották az aktív elnökséget. A vendéglátó magyar nők mellé Coton asszonyt, Nina Popovát, a kínai, spanyol, olasz kiküldöttekből állították össze a 15 főnyi elnökséget. Az ünnepélyes megnyitót 30-án délután 5 órakor volt, amikor is Rajk Lászlóné és dr. Jóbortu Magda központi titkára beszéde után a magyar kormány képviselője, majd Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártjának központi titkára beszéde után Kraller Anna a munkások nevében és Berki Mihályné a falusi nők nevében üdvözölte a kiküldötteket. Az Ifjúmunkás Szövetség után az Uttörök küldöttsége kérte továbbra is az anyák védelmét a gyermekek szá-

mára. — A kongresszusi beszédeket nem akarom elismerni — mondotta Raceanu Iona —, hiszen azzal a lapok részletesen foglalkoztak. En csak arról akarok beszélni, amire figyelmesség és szépség volt.

— A parlament tanácskozó termében sötéttek kosztümös, fehér ingbluzos, pirosnyakkendő nők teljesítettek szolgálatot. A tanácskozó termében minden ország kiküldöttje a saját nemzetiségű zászlójával díszített asztalnál foglalt helyet, melyet naponta újabb és újabb ajándéktárgyak borítottak. Érdekes — mondotta Raceanu Iona —, hogy az egész kongresszusi idő alatt csaknem mindenhol nők teljesítettek szolgálatot, női rendőrök és más női alkalmazottak álltak rendelkezésre. Minden szálloda előtt azoknak az országoknak a hatalmas zászlói lengtek, melyeknek kiküldöttei ott el voltak szállásolva.

50 ezer tobogó fátyla

— Felejthetetlenül szép és meghatározó volt a fátylások menete, amelyet a ködös alkonyatban épp abban az időpontban tartottak a magyar nők, amikor a kongresszuson a béke kezelt tárgyalásra. A több mint 50 ezer tobogó fátyla a világ összes asszonyainak békevágyát képviselte. A

zászlókkal és jelszavakkal teleirt fátylák egyforma lelkesedéssel vitték magukat a munkások, mint az értelmiségi asszonyok. Mi — külföldi kiküldöttek felkeltük mélyéig megindulva az Országház lépcsőjéről néztük végig ezt a határtalanul meghatört tüntetést. Coton asszony, Nina Popova és Csitsang asszony ezalkalommal beszéltek a tömeghez, fogadták, hogy mindent elkövetnek a béke megvédése érdekében.

— A külföldi kiküldöttek tiszteltetére két nagyszabású fogadást is rendeztek — folytatja tovább emlékeit Raceanu Iona. — Egyiket a közársasági elnök, a másikat a miniszterelnök adta. Itt ismerkedtünk meg és barátkoztunk össze a magyar nőtanács vezetőivel, a magyar parasztasszonyokkal és éimunkásokkal.

A közelmúlt emlékei még frissek, emlékeztetben még ott ragyog a külföldi népviseletek és nemzeti ruhák — talán soha nem látott gazdag pompája, ősi szépsége.

Majd Pestszentpéterezsét öntudatos munkásszonyairól beszél, akik saját kezük munkájával teremtették új jelölőket a leromboltak helyébe. Mi is len holddog voltak, hogy magyarul beszélünk. Valóággal körülrajongták Anuta Alexandru népviseletbe öltözött román parasztasszonyt.

— A népi demokrácia elismította a nemzetiségi ellentétet. Ez nyilvánult meg Tardon is, ahol éppen akkor avatták a 100-ik évállomást. De határtalan volt a berettyóújfalusiak öröme is, amikor mezerkeztünk — folytatta Raceanu Iona. — Itt újévi malacot, békegalambot, varrott ajándékokat, amivel azt gondolták, hogy örömet okozhatnak.

— Így tett el a gyönyörű hét, amelynek tartalmát a béke megvédése jenzi értékét, a kitűzött cél elérésének demokráta vágya, a világ békéinek egysége akaratja adta meg. A magyar nők mindent elkövettek, hogy a kongresszuson résztvevők nyugalmat és kényelmet semmi meg ne zavarnak, hogy idejüket valóban azáltal töltsék el, amire hivatalba voltak minden elismerésünk annak a szabad Magyarországnak szabad asszonyainak szól, akik ma már teljes egyenlő polgári háttérrel rendelkeznek. Ez a kezdeti állapot, amely azt is jelenti, hogy a béke megszerelése és megvédése érdekében harcra van szükségünk a béke megvédésért.

TÓTH KÁLMÁN

—OBY.

Szerencsenmasdatásnak és nem egyélnek

nevezhetjük azt a szerfeletti nagy igyekezetet, ami — a nyolc éves kislányokat vérsere pofozó tanítókról megirt véreményünk megjelenése óta — a Pelóji-utcai magyarnyelvű állami gyárkorló iskolában vizsgálat céljére alatt folyik.

A vizsgálat menete, amely azt igyekszik bebizonyítani, hogy nem a tanító poszta verle ki a gyermek fogát és az a küldöttsegjárás, amivel a gyermek születéstől ostromolják, a „reflexmozdulat” Ruzsa István kártársai és kártársnői kérvén, hogy „tekintsenek el” a továbbiaktól — azt a véleményünket erősíti meg, hogy az egész iskola nevelői körének szelvére körül baj van.

Különösen megdöbbentőnek tartjuk ezt az elkenési igyekezetet akkor, amikor véleményünkben határozottan rámutatunk arra, hogy nem ez az első súlyos panasz Ruzsa István tanító ellen és tudunk olyan esetekről, amelyek következtében a gyermekek bele is belegrdtek a magáról megföldözött tanító nevelő módszereinek alkalmazásába. Ez a tény különben az iskola igazgatója előttünk is beszerte és habozás nélkül kijelentette, hogy már figyelmeztette Ruzsa István tanítót, hogy ne fogja meg a gyermekek kezét. Több megint az igazgató a tanító hivatására köztötte a megvádolt tanítóval, aki minden további nélkül beismerte a poszkozást, hogy most már nincs alkalmunk megvédeni” őt.

Elismerjük, hogy szerfeletti keményen az ilyen iskolai „bűnyökre” a sajtó nagy nyilvánossága, de ez is kétségtelen,

hogy alkalmat és módja lett volna az iskola vezetőinek és nevelő karának a saját beavatkozását megelőzve, saját hatáskörükben elintézni a gyermekverések ügyét, ha az iskola vezetősége hivatalosa magaslátán áll. De nem állt azon, mert tudtak arról, hogy mit művel Ruzsa István a gyermekekkel — és hallgattak!

— Elvégre mégis csak egy „magyar” tanítóról van szó — hallottunk egy érvel az elkenési kísérletek indokolásában. És ez a szellem a bűnös! Ez a szellem, a polgári nacionalizmus elvtelen magyar egységét sugárzó szelvére, amely minden gyengeséget, minden bünt belakarni igyekszik, juttatta az iskolát oda, hogy nem volt képes a saját maga hatáskörében felszámolni hiányosságait. Ez a szellem az, amely még ma is lakargalni igyekszik a hiányosságokkal és az utat keresi, hogy mentse a bűnöst, csak azért, mert az „magyar”. Ez az a mérreg, amivel a nép ellenségei az osztályelleneteket igyekeznek éppen olyan buzdóv elkenni, mint a Pelóji-utcai iskola tanári kara meglehetősen társuk büncit. Vajon az áltamosított gyárak, a kaszántott földbirtokok volt magyar tulajdonosainak volt-e egy pillanatnyi lelkiismereti zordalása akkor, amikor a magyar munkások ehéért még jobban lenyomták rugy azokat gyengesen az utca rotdák ki — azért, mert könyörtelen üzleti érdekük ezt kívánta tőlük? Megnyugtathatunk mindenkit, hogy nem. A magyar lakos éppen olyan könyörtelenül igyekezett letörni a magyar dolgozók bér-

mozgalma, mint a világ bármely nemzetiségű tőkése. Nem is tehetett másként, mert ezt az ő osztályérdeke írta elő és ha ellene tesz, akkor saját magának válik ellenségévé.

Vajon jobban fájt volna-e az az ütés a gyermekarcnak, ha történelmesen nem „magyar” ököi sújt bel? Több vagy kevesebb vér szivárgott volna el a meghasadt gyermekajakból? Nem hisszük. De azt nagyon jól tudjuk, hogy ha aból indulunk el, hogy a hibákat elkövetőket mindenáron tisztára akarjuk mosni, mert azok véletlenül „magyarok” — akkor nagyon veszedelmes utra tévedünk. És ezt tudnia kell nemcsak a Pelóji-utcai iskola tanári karának, hanem minden becsületes szöndéku dolgozó magyarnak is: Ez az út a polgári nacionalizmus bűnös útja, mely veszélyezteteli nemcsak a szocializmus felé való további haladást, hanem eddigi elért eredményeinket is. Ez az út sohasem lesz a marxista-leninista szemlé megvalósításáról küzdő munkássztyály és a Román Munkáspárt útja — és így nem a mi utunk dolgozó magyarok útja sem.

Ne mondassunk hát szerencseneket még akkor se, ha azok réltlenül magyarok is. Legyünk éberek és vegyük észre mind a olyan próbálkozásokat, amely a polgári nacionalizmus és az elvtelen magyar egység minden bünt és minden személy hitakarni akaró kődösítésével jelenkezik sorainkban.

